

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové, v právní věci **žalobce Q., a. s.**, zastoupeného JUDr. Jiřinou Surynkovou, advokátkou se sídlem Rašínova 2, Brno, proti **žalovanému Úřadu průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 2a, Praha 6, o žalobě proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 7. 2. 2003, č. j. O 107684, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2004, č. j. 7 Ca 87/2003-19,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2004, č. j. 7 Ca 87/2003 - 19, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou kasační stížností ze dne 7. 4. 2004 se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhal zrušení pravomocného usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2004, č. j. 7 Ca 87/2003-19. Usnesením soud odmítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví, jímž bylo rozhodnuto o jeho rozkladu proti rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 16. 8. 2001. Uvedeným rozhodnutím byly zamítnuty námitky proti zápisu zveřejněného kombinovaného označení „S.“, přihlášeného pod č. j. O 107684. Předseda Úřadu průmyslového vlastnictví rozklad zamítl, napadené rozhodnutí o zamítnutí námitek potvrdil a rozhodl, že složená kauce ve výši 2 500 Kč se nevrací.

V odůvodnění usnesení soud uvedl, že se v dané věci jedná o rozhodnutí podle § 10 a § 11 zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách. Námitky byly uplatněny podle § 9 odst. 1 písm. c) téhož zákona proti zápisu zveřejněného kombinovaného označení „S.“ do rejstříku ochranných známek. Právo, které mělo být v daném řízení o námitkách chráněno, je svým charakterem právem soukromým. Předmětem tzv. známkového práva v objektivním smyslu je ochrana označení, které je způsobilé odlišit výrobky a služby, pocházející od různých výrobců nebo poskytovatelů. Ochrana soukromých práv, byť jsou předmětem řízení před správním orgánem, není zajištěna soudním přezkumem ve správním soudnictví, ale projednáním před obecnými soudy podle novelizované části páté občanského soudního řádu. Městský soud proto žalobu podle § 46 odst. 2 s. ř. s. odmítl.

Žalobce napadl usnesení městského soudu kasační stížností, opírající se o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a domáhá se zrušení napadeného rozhodnutí soudu. Poukázal na to, že odmítnutí žaloby je nezákonné, neboť ochrana průmyslového vlastnictví je typická prolínáním veřejnoprávních aspektů a nakládání s ním je podřízeno předpisům veřejného práva. Z těchto důvodů musí být napadené rozhodnutí přezkoumáno ve správním soudnictví podle zákona č. 150/2002 Sb. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se zcela ztotožňuje s názorem vyjádřeným žalobcem v kasační stížnosti. Zápis označení do veřejnoprávního rejstříku je forma správního rozhodnutí, jímž dojde ke konstituování předmětu průmyslového vlastnictví. Jedná se tak o vrchnostenské rozhodnutí žalovaného o tom, zda přihlašovatel bude požívat pro předmět přihlášky ochranu, či nikoliv. Žalovaný je přesvědčen, že se jedná o věc, která spadá k přezkoumání správnímu soudnictví a navrhuje, aby usnesení městského soudu bylo zrušeno.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu, v němž žalobce tvrdí, že Městský soud v Praze pochybil, jestliže žalobu odmítl s tím, že o věci měl jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, neboť správní orgán v mezích své zákonné pravomoci rozhodl v soukromoprávní věci (§ 46 odst. 2 s. ř. s.).

Kasační stížnost je důvodná.

V dané věci rozhodoval žalovaný (dále též „Úřad“) o námitkách žalobce proti zápisu zveřejněného kombinovaného označení „S.“, sp. zn. 107684, přihlášeného dne 15. 1. 1996 společností S. P., spol. s r. o. Dané označení je ochrannou známkou ve smyslu § 4 zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách.

Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že zákonem č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, byl zřízen zvláštní senát, který rozhoduje o kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy, b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Při posouzení, zda rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí Úřadu o zápisu ochranné známky do rejstříku ochranných známek náleží soudu ve správním soudnictví nebo soudu v občanském soudním řízení podle novelizované části páté o. s. ř. je nutno odkázat na usnesení zvláštního senátu ze dne 2. září 2004, č. j. Konf. 104/2003-13, publikované ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 396/2004, jehož závěry Nejvyšší správní soud rovněž přebírá do své argumentace.

Právní institut ochranné známky se vyvinul z hospodářské potřeby výrobce nebo obchodníka dosáhnout toho, aby právě jeho zboží nebylo zaměňováno s produkcí konkurence. Opatření zboží značkou výrobce nebo obchodníka nemá ovšem smysl bez toho, že tu bude dána záruka, že někdo jiný nemůže takovou značku použít. Záruku, která by měla praktický smysl, však může poskytnout jen vrchnostenská autorita (veřejná moc). Vznik ochranné známky jistě reflektuje (také) soukromý zájem jejího budoucího majitele, například proto, že po svém vzniku se známka může stát předmětem právního obchodu a její existence má pro jejího vlastníka hospodářský smysl, nicméně samotné udělení práva průmyslového vlastnictví nijak neztratilo svůj původní charakter veřejnoprávního privilegia, které je udělováno výlučně veřejnou mocí a v zájmu veřejném. Tím je zájem zákazníků či konzumentů zboží a služeb a jejich ochrany před napodobováním, falšováním známek nebo jejich zneužíváním.

V dnešních podmínkách stát může stanovit podmínky, za kterých se smí uchazeč domoci kladného rozhodnutí správního úřadu. Úřad musí sice ochrannou známku zapsat do (veřejného) rejstříku (registrovat), ale musí také přihlášku zamítnout, nejsou-li splněny zákonné podmínky registrace.

Právní vztah, který se takovým řízením a rozhodnutím řeší, vzniká mezi přihlašovatelem a správním úřadem. Takový vztah je vztahem mocenským (v jiné terminologii vertikálním, vrchnostenským); nejde o vztah občanskoprávní (§ 7 odst. 1 o. s. ř.), protože takové vztahy při vrchnostenském autoritativním rozhodování mezi úřadem a stranou nevznikají.

Městský soud tvrdí, že řízení ve věci práva k ochranné známce je třeba považovat za řízení ve věci práva soukromého; tvrzení se opírá o argumentaci, že „v souvislosti s ochrannou známkou se vždy jedná o úpravu zvláštních majetkových vztahů vznikajících mezi podnikateli při podnikání“. Právo k ochranné známce je právem k nehmotným statkům, úzce spojujícím práva osobní a majetková a zasahujícím do práva občanského, resp. obchodního.

Taková argumentace není přiléhavá.

Zcela se tu přehlíží, že registrací ochranné známky se naprosto neupravují vztahy mezi podnikateli, protože nic takového předmětem řízení o registraci není a nemůže být. Jediný vztah, který se tu registrací upravuje, je vztah mezi tím, kdo o registraci žádá a úřadem, který o registraci rozhoduje. Předmětem řízení je vyřešení otázky, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky a zda tedy má nebo nemá vzniknout nehmotný statek (ochranná známka). Výsledkem řízení je pak vznik (registrace) známky; zda vůbec vzniknou majetkové vztahy mezi podnikateli při podnikání (a kdy a jaké), je naprosto nejisté (u některých typů známek, např. obranných nebo zásobních, lze dokonce předpokládat, že takové vztahy záměrně ani vzniknout nemají) a registrační akt se o tom nijak nevyjadřuje.

Sama registrace známky tedy není soukromoprávní věcí a je nerozhodné, že registrací vznikají nebo zanikají soukromoprávní nároky. Žádná soukromá osoba, se kterou je přihlašovatel v rovném postavení, mu nemůže registraci udělit ani mu nemůže známku vymazat. To může učinit jenom správní úřad, který k tomu má zákonnou kompetenci, a může to udělat jen tak, že o tom vydá vrchnostenský správní akt.

Proto tedy i v přezkumném řízení soudním se žalobce nedomáhá žádného svého soukromoprávního nároku, ale jen toho, aby správní úřad o věci rozhodoval podle zákona.

Z vyložených důvodů proto Nejvyšší správní soud uzavřel, že rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí Úřadu o námitkách proti zápisu ochranné známky do rejstříku ochranných známek náleží soudu ve správním soudnictví.

Městský soud v Praze je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.);

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2005

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu

